

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper

नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

1

08.07.2024 सोमवासरः वि.सं. २०८० आषाढशुक्लतृतीया आषाढः 24 प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

■ पृष्ठ-3 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-255

द्वाविंशतिः दिनाङ्कात्
भविष्यति संसदः
वित्तसंकल्पना
सत्रस्य आरम्भः

हिमसंस्कृतवार्ताः । संसदः वित्तसंकल्पनासत्रस्य आरम्भः अस्य मासस्य द्वाविंशतिः दिनाङ्कात् भविष्यति। संसदीयकार्याणां मन्त्री किरेन रिजिजुः एकस्मिन् सामाजिकान्तर्जालीय सन्देश माध्यमेन सूचितवान् यत् सत्रं अगस्त मासस्य द्वादश दिनांकपर्यन्तं निरन्तरं भविष्यति। सः अवदत्, चतुर्विंशत्यधिक द्विसहस्र पञ्चविंशत्यधिक द्विसहस्र तम वर्षस्य केन्द्रीय वित्तसंकल्पनापत्रं जुलाई त्रयोविंशति दिनाङ्के लोकसभायां प्रस्तुतं भविष्यति। श्रीरिजिजुः अवदत् यत्, राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू भारतसर्वकारस्य अनुशंसया वित्तसंकल्पनासत्राय संसदः द्वयोः सदनयोः आह्वानस्य प्रस्तावस्य अनुमोदनं कृतवति।

आर्मस्ट्रांग इत्यस्य
हनन प्रकरणे बसपा
प्रमुख मायावती सी-
बी-आई- अन्वेषणस्य
याचनाम् अकरोत्

हिमसंस्कृतवार्ताः । तमिलनाडुराज्ये आर्मस्ट्रांग इत्यस्य हनन प्रकरणे बसपा प्रमुख मायावती सी-बी-आई- अन्वेषणस्य याचनाम् अकरोत्। रविवसरे चेन्नईनगरे पार्थिवदेहाय पुष्पांजलिः समर्पणानन्तरं तया कथितं यत् तस्याः दलं अस्य प्रकरणस्य निष्पक्षान्वेषणार्थं बलं प्रदास्यति। मायावतीम् अतिरिच्य इतोऽपि विभिन्न दलीयाः नेतारः दिवंगतनेतारं श्रद्धांजलिं समर्पयितुं समागताः।

जगन्नाथपुरी रथ-यात्रा - राष्ट्रपतिः दौपदी
मुर्मूः पूरीरथयात्रासमारोहे भागम् स्वीकृतवती

हिमसंस्कृतवार्ताः । यत्र रविवसरे सायङ्काले पंचवादने रथम् आकर्ष्य भगवतः पवित्रं दर्शनं प्राप्तुं विश्वस्य विभिन्नेभ्यः भागेभ्यः लक्षशः भक्ताः समागताः । श्री-जगन्नाथ-मन्दिरस्य सिंहद्वारस्य पुरतः रथः स्थितः आसीत्। अयं उत्सवः पवित्रस्त्रीत्वस्य स्वमातुल्या गुण्डिचा-देव्याः मन्दिरं प्रति यात्रां निर्दिशति, अष्टदिनानन्तरं तेषां पुनरागमनात् समाप्यते च। ओडिशाराज्यस्य पुरी- नगरस्य द्वादश शताब्द्याः श्री जगन्नाथदेवालयत् भगवतः जगन्नाथः, भगवतः बलभद्रः, देवी सुभद्रा, भगवतः सुदर्शनः च बाह्यलोकं प्रति दिव्ययात्रा रविवसरे अपराह्णे आरब्धा। 'ढाडी पहण्डी' इति नाम्नः विस्तृतविधिना सह यस्य शाब्दिकः अर्थः अस्ति यत् घण्टायाः, काहली इत्यस्य, तेङ्गी इत्यस्य च वाद्यानां नादस्य ध्वन्या सह अनेकानां भक्तानां सहगमनार्थं क्रमेण अग्रे गमिष्यताम् इति। पुरीगजपति-दिव्यसिंह-देवः, त्रयाणां रथानाम् उपरि सुवर्ण-सम्मर्जनीद्वारा त्रयाणां रथानां

पीठस्थानानि स्वच्छं कृत्वा, 'चेरापाहत्रा' इति प्रदर्शनं कृतम्।

सायङ्काले चतुर्थदिनाङ्कपर्यन्तं विधिः अवसीयते। राष्ट्रपति-द्रौपदी-मुर्मू-वर्यायाः कृते विशिष्टसुरक्षाव्यवस्था आसीत्, ओडिशाराज्यस्य राज्यपालस्य, मुख्यमन्त्रिणः, केन्द्रीय-मन्त्रिणां, अन्य-विशिष्टजनानां च कृते अति विशिष्टसुरक्षाव्यवस्थापि कृतासीत्।

दक्षिणकश्मीरस्य कुलगामजनपदे सुरक्षाबलेन
आतंकवादिभिः सह संघर्षे षडातंकवादिनः व्यापादिताः

हिमसंस्कृतवार्ताः । दक्षिणकश्मीरस्य कुलगामजनपदे सुरक्षाबलेन आतंकवादिभिः सह संघर्षे षडातंकवादिनः व्यापादिताः। फ्रिसल चिन्नीगामक्षेत्रे एवं मोटेरगामजनपदे अयं संघर्षः ह्यः मध्याह्णे समारब्धः, यदा आरक्षिदलेन आतंकवादिनां आस्थानस्य सूचना प्राप्ता, आरक्षक-महानिदेशकेन आर. आर. स्वैनेन वार्ताहरैः सह संवादे एतत् पुष्टीकृतम्। अस्मिन् संघर्षे द्वौ सुरक्षाधिकारिणौ अपि मृत्युं प्राप्तवन्तौ। अत्रान्तरे मोटेरगामस्थले एवं क्रिसलचिनीगामक्षेत्रे इत्युभयोः संघर्षस्थलयोः अद्यापि अभियानं यथावस्थमेव प्रचालितम्।

एनडीए-सर्वकाराय जनादेशः सर्वकारस्य विगत-
दशवर्षेषु कृतकार्याणां परिणामः - पीयूषगोयलः

हिमसंस्कृतवार्ताः । केन्द्रीयमन्त्री एवं वरिष्ठभाजपानेता पीयूषगोयलः प्रोक्तवान् यत् जनैः एनडीए-सर्वकाराय यः जनादेशः प्रदत्तः सः सर्वकारस्य विगतदशवर्षेषु कृतकार्याणां परिणामः अस्ति। दिल्लीभाजपायाः विस्तृत-कार्यकारिण्योपवेशनस्य उद्घाटनसत्रे स्वीयसम्बोधनावसरे श्री गोयलेन कथितं यत् मोदीसर्वकारेण विभिन्नयोजनानां कार्यान्वयनेन देशः परिवर्तितः। श्री गोयलेन विज्ञापितं यत् प्रधानमन्त्रिणा स्वीयतृतीय-कार्यकाले देशे त्रिस्तरीयविकासस्य निर्णयः कृतः। कांग्रेसदलम् आलक्ष्य कटाक्षं कुर्वन् श्री गोयलेन कथितं यत् निर्वाचनेषु देशस्य जनैः विपक्षस्य निराकरणं कृतम्। उपवेशनेऽस्मिन् बीजेपीसांसदः मनोज तिवारी, रामवीर-सिंह- बिधूडी इत्येतौ समेत्य अन्येऽपि दलनेतारः उपस्थिताः आसन्।

सुभाषितम्

सेवितव्यो महावृक्षः
फलच्छाया समन्वितः।
यदि दैवाद् फलं नास्ति,
छाया केन निवार्यते।।

भावार्थ- विशाल वृक्ष की सेवा करनी चाहिए क्योंकि वो फल और छाया से युक्त होता है। यदि दुर्भाग्य से फल नहीं हैं तो छाया को भला कौन रोक सकता है?

हिमसंस्कृतवार्ताः, अमितशर्मा

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

एशियन्-डबल्स्-
स्क्वाश्-च्याम्पियन्शिप्-
क्रीडायां भारतस्य अभय-
सिंहः विजयं अवाप्तवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः । गतदिने एशियन्-डबल्स्-स्क्वाश्-च्याम्पियन्शिप्-क्रीडायां भारतस्य अभय सिंहः विजयं अवाप्तवान्। पुरुषयुगलस्य अभय-वेलावन्-सेन्थिलकुमा-युगलम् पुरुषयुगलस्य अन्तिमस्पर्धायां मलेशिया-देशस्य ओङ्ग-साई-हङ्ग सैफिक्-कमल् इत्युभाभ्यां सह स्पर्धितवान्। उपान्त्यक्रीडायां अभय-वेलावन्-युगलेन जपान्-देशस्य टोमोटक-एन्डो- नाओकी-हयाशी इत्येतौ पराजितौ।

ऋतुविज्ञानविभागः - आगामिषु पञ्चदिवसेषु उत्तर-पश्चिम मध्य भारतयोः मेघगर्जन सहितं प्रचण्डवृष्टेः सम्भावना वर्तते

हिमसंस्कृतवार्ताः । भारतीय ऋतु विज्ञान मेघगर्जन सहितं प्रचण्डवृष्टेः सम्भावना भवितुमर्हति। आगामिषु २४ घण्टासु विभागेन उत्तराखण्डे प्रचण्डवृष्टेः अनुमानः वर्तते। विभागस्यानुसारं श्वः यावत् असम- शिमला, काङ्गरा, चम्बा इत्येतेषु हिमाचलस्य कृतः। सममेव उत्तरप्रदेश-ओडिशा- मेघालयोः, बुधवासर पर्यन्तं पश्चिमबङ्ग- जनपदेषु केषुचित् क्षेत्रेषु सचेतना सूचिता मध्यप्रदेश, दक्षिण कर्नाटक राज्येषु च सिक्किम- बिहार राज्येषु अथ अस्ति। श्वः मानसूनः मन्दः भविष्यति, १० प्रचण्डवृष्टेः अनुमानः कृतः। आगामिषु गुरुवासरपर्यन्तं नागालैण्ड मणिपुर- जुलैतः गतिं गृहीयात्। जुलाई १० तः १३ पञ्चदिवसेषु उत्तर-पश्चिम मध्य भारतयोः मिजोरम-त्रिपुरा राज्येषु च प्रचण्डवृष्टेः पर्यन्तं प्रचण्डवृष्टेः सम्भावना अस्ति

पण्डोह-जलबन्धे पूर्व-सचेतना-व्यवस्था स्थापिता भविष्यति

जलबन्ध-द्वाराणाम् उद्घाटितमात्रेण मण्डी-नगरं यावत् हूटर-ध्वनिः भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता: लध्वीकाशी मण्डी।

हिमाचलप्रदेशस्य मण्डीमण्डले जलं मोचयितुं पण्डोहजलबन्धस्य द्वाराणि उद्घाटितमात्रेण जलबन्धात् मण्डीनगरं प्रति उच्चैः हूटर-ध्वनिः भविष्यति, एतेन एकस्मिन् समये जनाः सचेष्टाः भविष्यन्ति। अस्य कृते बीबीएमबी-प्रबन्धनं पण्डोह-जलबन्धे पूर्व-सचेतना-प्रणालीं स्थापयितुं गच्छति। बीएसएल परियोजनायाः ४८ तमे स्थापनादिने पण्डोहबन्धे आयोजितस्य समारोहस्य अनन्तरं मीडियाव्यक्तिभिः सह वार्तालापं कुर्वन् बीबीएमबी अधीक्षक अभियंता ई. अजयपालसिंहेन एषा सूचना दत्ता। सः अवदत् यत् अस्य संवेदक-आधारित-पूर्व-सचेतना-प्रणाल्याः निविदां प्लवते, आगामि-मासद्वये एषा प्रणाली

स्थाप्यते इति। पण्डोह-जलबन्धात् मण्डीनगरं यावत् ब्यासनद्याः तटे षट् हूटर-इत्येतत् स्थापिताः भविष्यन्ति। एतानि न केवलं ध्वनिं करिष्यन्ति अपि तु स्वरद्वारा सन्देशस्य प्रसारणस्य व्यवस्था अपि भविष्यति। हूटरध्वनिः सर्वदिशः भविष्यति यत् चतुर्दिक्षु श्रूयते। पूर्व एषा व्यवस्था केवलं पण्डोह-जलबन्धस्य, विपण्याः च परितः एव भवति स्म किन्तु एतत् हस्तचलितरूपेण भवति स्म। अधुना स्वचालितप्रणाल्या सह संस्थाप्यते। अजयपालसिंहः स्पष्टीकरोति यत् पण्डोहजलबन्धः भण्डारणजलबन्धः न अपितु डायवर्सनजलबन्धः अस्ति। इतः बग्गी-जलं प्रेषयितुं निर्मितया कन्दरया ८५०० क्यूसेक जलं प्रेष्यते, अवशिष्टं जलं तु व्यास-नद्यां एव मुक्तं कर्तव्यं भवति अतः वर्षातीं जनाः ब्यास् नदीतः अन्येभ्यः सर्वेभ्यः प्रकारेभ्यः नदी-उपनद्येभ्यः दूरं तिष्ठेयुः यतोहि अस्मिन् काले जलस्तरः कदा वर्धते इति कथयितुं न शक्यते। पण्डोहस्य समीपे यत्र यत्र आवासीयक्षेत्राणि सन्ति तत्र तत्र सुरक्षाभित्तिस्थापनस्य प्रस्तावे कार्यं प्रचलति इति सः अवदत्। तस्य रेखाचित्रं कृतम् अस्ति, अचिरेण अन्तिमानुमोदनार्थं प्रेषितं भविष्यति। अन्तिम-अनुमोदनानन्तरं धनं स्वीकृत्य एव एतत् कार्यम् आरभ्यते। अनुमानतः अस्याः परियोजनायाः ८ तः १० कोटिरूप्यकाणां व्ययः भविष्यति। सः अवदत् यत् प्रबन्धनं बीबीएमबी इत्यस्मिन् अंशकालिककार्यकर्तृणां विषये अपि विचारं कुर्वन् अस्ति तथा च अस्मिन् विषये अपि शीघ्रमेव निर्णयः भविष्यति।

HP Weather : शिमलायां वृष्टिः, कुल्लौ भूस्खलनेन गोशाला पतिता, चत्वारि गृहाणि संकटे सन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

रविवासरे हिमाचलप्रदेशे पीतसचेतनायाः मध्ये मिश्रितवायुः अभवत्। अपराह्णे राजधान्यां शिमलानगरे प्रचण्डवृष्टिः अभवत्। प्रातःकाले सूर्यप्रकाशानन्तरं सायंकाले पुनः वातावरणं निर्मलम् अभवत्। राज्यस्य अन्येषु मण्डलेषु अपि मेघाच्छन्नाः अभवन्। कुल्लुजनपदस्य दुर्गमपंचायते गाड़ापारल्याः काथलग्रामे भूस्खलनेन गोशाला ध्वस्ता। चत्वारि गृहाणि संकटग्रस्तानि सन्ति। अपरपक्षे राज्ये ४१ मार्गाः, ७१ पेयजलपरियोजनाः, ७ विद्युत् परिवर्तकाः च स्थगिताः सन्ति। ऋतुविज्ञानकेन्द्रस्य अनुसारं सोमवासरे मंगलवासरे च उच्चपर्वतक्षेत्रेषु वातावरणं स्वच्छं भविष्यति। समतलेषु, मध्यपर्वतानां केषुचित् क्षेत्रेषु च वातावरणं प्रतिकूलम् तिष्ठति। १० जुलैतः १३ पर्यन्तं पुनः मानसूनः सक्रियः भविष्यति। सम्पूर्णे राज्ये वर्षायाः पीत-सचेतना निर्गता अस्ति। रविवासरे मण्डीमण्डले २७, शिमलानगरे ७, सिरमौर ४, कुल्लूनगरे २, काङ्गरायां च एकः मार्गः यातायातस्य कृते अवरुद्ध एव अभवत्।

सोमवासरे निर्वाचनप्रचारः स्थगितः भविष्यति, जुलै १० दिनाङ्के मतदानम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशे १० जुलै दिनाङ्के भाव्य उपनिर्वाचनानां निर्वाचनकोलाहलः सोमवासरे स्थगितः भविष्यति। गुरुवासरे सायं ५ वादनानन्तरं राजनैतिकदलानि सभाः, जनसभाः च कर्तुं न शक्यन्ति। तथापि द्वारे द्वारे अभियानं निरन्तरं भविष्यति। देहरा, हमीरपुरं, नालागढ-क्षेत्रेषु उपनिर्वाचनस्य सज्जता निर्वाचनविभागेन सम्पन्ना अस्ति। बुधवासरे त्रिषु विधानसभाक्षेत्रेषु ३१५ मतदानकेन्द्रेषु प्रातः ७ वादनतः सायं ६ वादनपर्यन्तं मतदानं भविष्यति। ये जनाः मतदानकक्षस्य बहिः पङ्क्तौ स्थिताः सन्ति ते सर्वे जनाः मतदानं कर्तुं शक्नुवन्ति। निर्वाचनविभागेन देहरायां १००, हमीरपुरे ९४, नालागढे १२१ मतदानकेन्द्राणि स्थापितानि सन्ति। २०२४ तमस्य वर्षस्य जूनमासस्य २१ दिनाङ्के प्रकाशितानां मतदातासूचीनां अन्तर्गतं उपनिर्वाचने कुलम् २,५९,३४० मतदातारः मतदानं करिष्यन्ति। नालागढविधानसभाक्षेत्रस्य सर्वाधिकं ९४,७५५ मतदातारः, देहरायां ८६५२० मतदातारः, हमीरपुरे च ७८,०६५ मतदातारः मतदानं करिष्यन्ति। देहरायां ८५ वर्षाणाम् उपरि १४८७, हमीरपुरे १०६०, नालागढे ७८७ मतदातारः सन्ति। १८-१९ आयुवर्गे देहरायां २०४७, हमीरपुरे २२०८, नालागढे २२६८ मतदातारः सन्ति। एतदतिरिक्तं त्रिषु विधानसभाक्षेत्रेषु ७२ मतदातारः सन्ति येषां आयुः १०० वर्षाणाम् अधिकः अस्ति।

राज्यस्य दृष्टिः देहरायाम्

देहरा विधानसभाक्षेत्रे कुलम् पञ्च प्रत्याशिनः निर्वाचनस्पर्धियां सन्ति। एतेषु मुख्यस्पर्धा काङ्ग्रेसपक्षस्य कमलेशठाकुरायाः भाजपापक्षस्य होशियारसिंहस्य च मध्ये अस्ति। एतस्य अतिरिक्तं सुलेखादेवी, अंकेशसयालः, अधिवक्ता संजयशर्मा च निर्दलीयप्रत्याशीरूपेण भाग्यस्य प्रयासं कुर्वन्ति। मुख्यमन्त्रिणः सुखविन्दरसिंहसुखोः पत्नी कमलेशठाकुर काङ्ग्रेसपक्षतः निर्वाचनं गृह्णाति। एतादृशे

सति एतत् आसनं उष्णपीठं जातम् अस्ति तथा च राज्यस्य सर्वत्र जनानां नेत्राणि अस्मिन् आसने एव सन्ति।

हमीरपुर- विधानसभाक्षेत्रम्

हमीरपुरविधानसभाक्षेत्रे त्रयः प्रत्याशिनः निर्वाचनक्षेत्रे सन्ति। अत्र मुख्या स्पर्धा भारतीयजनतापक्षस्य काङ्ग्रेसपक्षस्य च मध्ये भवति। भारतीयजनतापार्टीति दलस्य आशीषः शर्मा, कांग्रेसपार्टीति दलस्य डॉ. पुष्पेन्द्रवर्मा व निर्दलीयः प्रत्याशी नंदलालशर्मा च निर्वाचनप्राङ्गणे सन्ति। २०१७ तमे वर्षे अपि काङ्ग्रेसस्य डॉ. पुष्पेन्द्रवर्मा, आशीषशर्मा च स्पर्धा कृतवन्तः। परन्तु तदा आशीषशर्मा निर्दलीयप्रत्याशीरूपेण निर्वाचनं कृतवान् आसीत्। २०१७ तमे वर्षे नरेन्द्रठाकुरः भाजपा प्रत्याशी आसीत्।

नालागढ- विधानसभाक्षेत्रम्

नालागढविधानसभाक्षेत्रस्य उपनिर्वाचने कुलपञ्च प्रत्याशिनः निर्वाचनसमरे सन्ति। हरदीपसिंह बावा कांग्रेसतः, केएल ठाकुरः भाजपातः, किशोरीलालशर्मा स्वाभिमान पार्टीतः, हरप्रीतसिंहः विजयसिंहः च निर्दलीयप्रत्याशीरूपेण निर्वाचनप्राङ्गणे सन्ति।

भाजपायाः कश्चन अपि पदं राज्ये कार्यं न करिष्यति, काङ्ग्रेसः त्रीणि अपि आसनानि जेष्यति - प्रतिभासिंहः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य काङ्ग्रेसस्य अध्यक्षा प्रतिभासिंह अवदत् यत् राज्यस्य त्रिषु अपि विधानसभा- उपनिर्वाचनेषु काङ्ग्रेसः विशालबहुमतेन विजयं प्राप्नोति। हमीरपुर-देहरा-नालागढाणां मतदातारः काङ्ग्रेसपक्षे प्रवृत्ताः सन्ति, राज्ये काङ्ग्रेससर्वकारं सुदृढं कर्तुं जनाः एकीकृताः सन्ति। उपनिर्वाचनत्रयानन्तरं राज्ये काङ्ग्रेसविधायकानां संख्या ४१ भवितुं गच्छति। प्रतिभासिंह अत्र प्रसारिते वक्तव्ये उक्तवती यत् भारतीयजनतापक्षस्य कोऽपि राजनैतिकं पदं राज्ये अधुना कार्यं कर्तुं न गच्छति। सा अवदत् यत् राज्ये उपनिर्वाचनानां कृते भाजपा पूर्णतया उत्तरदायी अस्ति, अतः सा कदापि अस्मात् मुक्तः न भविष्यति। सा उक्तवती यत् पूर्वनिर्वाचिताः त्रयः विधायकाः स्वमतदातृणां विश्वासं भङ्गं कृतवन्तः यस्य कृते ते तान् निर्वाचितवन्तः। अत एव क्षेत्रस्य जनाः तान् कदापि न क्षमिष्यन्ति। एते त्रयः पूर्वविधायकाः स्वकर्मणां कृते जनानां पुरतः क्षमायाचनां कुर्वन्तु इति उक्तवती। प्रतिभासिंह दलस्य पदाधिकारिभ्यः व कार्यकर्तृभ्यः च उक्तवती यत् निर्वाचने त्रीणि दिनानि अवशिष्टाणि अतः कांग्रेसं प्रति भाजपायाः दुष्प्रचारात् मतदातृभ्यः सचेतयता दलं प्रति स्वनिष्ठा पूर्णदायित्वेन कर्तव्या अस्ति। सा उक्तवती यत् राज्ये काङ्ग्रेस-सर्वकारेण कर्मचारिभ्यः ओपीएस-पुनर्स्थापनं कृत्वा महिलाभ्यः १५०० रूप्यकाणां मानदं प्रदत्तं कृत्वा स्वस्य प्रतिज्ञा पूर्णा कृता अस्ति। सा उक्तवती यत् काङ्ग्रेसः पूर्णतया जनहिताय समर्पिता अस्ति। भाजपा मिथ्यावक्तव्यं कृत्वा जनान् भ्रामयितुम् असफलतया प्रयतते। भाजपायाः नीतिं अभिप्रायं च जनाः सम्यक् अवगताः सन्ति यत् सत्तां ग्रहीतुं राज्ये पूर्णबहुमतेन काङ्ग्रेससर्वकारस्य अस्थिरीकरणस्य प्रयासः कृतः तत् राज्यस्य लोकतन्त्रस्य जनमतस्य च अपमानः आसीत् यत् कदापि न भवितुम् अर्हति। राज्यस्य काङ्ग्रेससर्वकारः पूर्णतया सशक्तः अस्ति, तस्य कार्यकालं सफलतया सम्पन्नं भविष्यति।

कुलदीपमैन्दोला संस्कृतक्षेत्रे प्राप्तवान् उत्तराखण्डगौरवरत्नसम्मानम्

मञ्चं समागत्य प्रतिभाशालिनः संस्कृतेन वदन्ति तदस्माकं संस्कृतिः संस्कारः एव सम्मानम्- "ऋतुभूषणखण्डूरीविधानसभाध्यक्षा"

हिमसंस्कृतवार्ता: देहरादूनम्

डिस्कवर उत्तराखण्ड 24 न्यूज"इत्यस्य राज्यस्तरे उत्तराखण्डगौरवरत्नसम्मानस्य कार्यक्रमः संस्कृतिविभागप्रेक्षागृहदेहरादूने प्रारभत। यत्र सम्पूर्णराज्यस्य नवप्रतिभाशालिनः शिक्षकाः सामाजिकाः, राजनैतिकाः, ग्रामप्रमुखाः, प्राध्यापकाः, विविधक्षेत्राणां योग्यमेधाविनश्च विविधविषयेषु कौशलसम्पन्नाः छात्राः समाहृताः आसन्। संस्कृतसेवाक्षेत्रे यः संस्कृतप्रचारप्रसारकार्यं च

सामाजिकजनानां कृते संस्कृतसम्भाषणं लेखनं च कारयति सः राजकीय-वरिष्ठमध्यमिकविद्यालयकोटद्वारस्य संस्कृतशिक्षकः कुलदीपमैन्दोला उत्तराखण्डविधानसभाध्यक्षाद्वारा उत्तराखण्ड-गौरवरत्नसम्मानेन सम्मानितोऽभवत्। इतः पूर्वमपि सः विश्वविद्यालयैः विद्यालयैः उत्तराखण्ड-संस्कृताकादम्या च संस्कृतशिक्षा-उत्तराखण्डद्वारा च विभिन्नसंस्थाभिः सम्मानितः

कार्तिकशुक्लचतुर्दशी (वैकुण्ठचतुर्दशी) रात्रौ हरिहरमिलापरूपेण विष्णुशङ्करयोः मिलनं भवति

चातुर्मासस्य समाप्तेः भगवान् विष्णुः योगनिद्राद् जागर्ति, अस्मिन् संयोगे भगवान् शिवः पुनः जगतः संचालनस्य दायित्वं विष्णुभगवते समर्पयति इति विश्वासः अस्ति। भगवान् विष्णुः वैकुण्ठलोके निवसति, अतः अयं दिवसः बैकुण्ठचतुर्दशी इत्यपि कथ्यते। कार्तिकशुक्लचतुर्दशी (वैकुण्ठचतुर्दशी) रात्रौ हरिहरमिलापरूपेण विष्णुशङ्करयोः मिलनं भवति। शिवः विष्णुना सह मिलितुं गच्छति इति विश्वासः अस्ति। भगवान् शिवः चतुर्मासान् यावत् सृष्टेः उत्तरदायित्वं विष्णुभगवते समर्प्य हिमालयपर्वतं गच्छति। श्री जगन्नाथमहाप्रभोः रथयात्रायाः शुभावसरे समस्तवैदिकहिन्दून् प्रति अनन्तशुभकामनाः। हरिहरमिलनपरम्परा अनन्तरं महाप्रभोः रथयात्रायाः प्रारम्भं भवति। हरिहरमिलने जगन्नाथजी स्वयं हरिरूपेण उपस्थितः अस्ति, पुरी- शङ्कराचार्यजी शिवरूपः व्यक्तिगतरूपेण उपस्थितः अस्ति। परम्परानुसारं पुरी-शङ्कराचार्यः त्रयाणां रथानां निरीक्षणं, दर्शनं, पूजां च करोति। तदनन्तरं रथयात्राक्रमः वर्धते।

.... सुधा साठ्ये मुंबई।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

हिमसंस्कृतवार्ता, प्रदीपः
pradipnath997@gmail.com

उत्तरकाण्डम्! (ऊनत्रिंशः सर्गः) रावणसनत्कुमारयोः संवादकथनम्

एतां पौराणीं दिव्यां कथां श्रुत्वा भ्रातृभिः सह वीरवरः श्रीरामचन्द्रः अत्यन्तं विस्मयम् अगच्छत्। एवम् ऋषेः वाक्यं श्रुत्वा राघवः वाक्यम् अब्रवीत् भगवन्! इयं कथा महती पुण्या त्वत्प्रसादात् मया श्रुता। हे मुनिपुङ्गव! अस्मिन् विषये मम अत्यन्तं कौतूहलं विद्यते। बालिसुग्रीवयोः यादृशी उत्पत्तिः त्वया कीर्तिता तत्र तौ बलेन बलिनां वरौ इत्यत्र संशयः नास्ति। श्रीरामस्य तद् वचनं श्रुत्वा ऋषिः अगस्त्यः अब्रवीत् हे महाबाहो! पुरा एवं वृत्तम् आसीत् किल! अथ हे राम! अपरां दिव्यां कथां शृणु यदर्थं रावणेन वैदेही हता। पुरा कृतयुगे वपुषा सूर्यसङ्काशं तेजसा ज्वलन्तमिव प्रजापतिसुतं सनत्कुमारं गत्वा तं सत्यवादिनम् ऋषिं प्राञ्जलिः रावणः विनयेन अब्रवीत् हे द्विज! अस्मिन् लोके कः प्रवरः बलवत्तरः विद्यते यं समाश्रित्य देवाः युद्धे रिपून् जयन्ति? द्विजाः कं यजन्ति? योगिनः च नित्यं कं ध्यायन्ति? भगवन्! एतास्मिन् विषये मम संशयः अस्ति अतः विस्तरेण मां ब्रूहि। ततः सः महायशाः ऋषिः ध्यानं कृत्वा तस्य हृद्गतं भावं विदित्वा प्रेम्णा तं रावणम् अब्रवीत् हे पुत्र! श्रूयताम्! यः जगतः भर्ता यस्य उत्पत्तिं वयं न विद्महे, सुरासुरैः नित्यं नतः सः हरिः नारायणः। यस्य नाभ्युद्भवः विश्वस्य जगतः पतिः ब्रह्मदेवः, येन स्थावरजङ्गमम् इदं जगत् सर्वं सृष्टं तं समाश्रित्य देवाः अमृतं पिबन्ति मानिताः च तं यजन्ति। योगिनः तमेव नित्यं ध्यायन्ति यजन्ति च। अपि च ये दैत्यदानवराक्षसाः अन्ये च ये देवशत्रवः सन्ति तान् सर्वान् सः युद्धे जयति। अतः सः सर्वैः पूज्यते। महर्षेः तद् वाक्यं श्रुत्वा राक्षसाधिपः रावणः पुनः प्रणतः भूत्वा महामुनिम् अब्रवीत् हे मुने! समरे देवैः ये दैत्यदानवराक्षसाः हताः ते कां गतिं प्रतिपद्यन्ते अपि च विष्णुना ये हताः ते कां गतिं प्रतिपद्यन्ते? रावणस्य वचः श्रुत्वा महामुनिः प्रत्यब्रवीत् - ये देवैः निहताः भवन्ति ते नित्यं दिवःस्थलं प्राप्नुवन्ति पुनश्च ते परिभ्रष्टाः वसुधातले जायन्ते। ते पूर्वाजितैः सुखैर्दुःखैः पुनः पुनः जायन्ते म्रियन्ते च। परन्तु ये ये चक्रधरेण त्रैलोक्यनाथेन जनार्दनेन निहताः ते ते सर्वे तस्मिन् निलयं गताः। देवस्य क्रोधोऽपि वरेण तुल्यः। सनत्कुमारस्य मुखात् विनिर्गतं तद् वचनं श्रुत्वा प्रहृष्टः निशाचरः विस्मितः सन् अचिन्तयत् - युद्धे कथं नु हरिं यास्यामि!

संवेदनायाः कार्यम् किं, डिजीटल देशः केवलं स्मर।

डॉ. प्रिया रानी हिमसंस्कृतवार्ता:

हत् ए नु मन्ता न

हा, हत् ए नु मन्ता न हा

Sanskrit Version

lyrics of Hindi song
दिल है कि मानता नहीं

M - हत् ए नु मन्ता न हा

हत् ए नु मन्ता न हा

प्रियताया रीतिः कठिनेह नूनम्

ए जानीते हि न हा

F - ओ -- हत् ए नु मन्ता न हा

हत् ए नु मन्ता न हा

ए उन्मादः स्यान्न किमर्थं

ए जानीते हि न हा

M - हो --- हत् ए नु मन्ता न हा

F - हत् ए नु मन्ता न हा ---- (०१)

M - हृदाऽहं ईप्सामि, सततं हि त्वां हे

अलम् नु हे ईक्षे सदा

मृत्वाप्यहं ना, त्वत्तः पृथक् स्याम्

एहि क्व नू प्रेष्यावहे/करवावहे

मय्याशु आस्से, आ पार्श्वे आस्से

आं मे ही त्वम् आ प्रिया

हत् ए नु मन्ता न हा

ओ -- हत् ए नु मन्ता न हा - (०२)

F - त्वात्का हि निष्ठाः, त्वात्कञ्च प्रेम

समं सदा मदीये अभूत्

त्वं नु मे आदा हृदयस्य ज्ञानम्

अहं नु हे त्वात्के सदा

ए वार्ता सत्या, जानीयुश्च सर्वे

त्वञ्च ज्ञाया मे प्रियः

हत् ए नु मन्ता न क्व

F - अहं नू प्रीणामि अलं नु त्वयि हे

जानामीह तावदेव हि

उदासे जीवनं कठिनं हि आसीत्

यदाऽपि ते सङ्गः न ही

निराशा निश्वासाः, विनिद्रं हि नेत्रं

अवदत् किलानु सदा

हत् ए नु मन्ता न हा

हत् ए नु मन्ता न हा

ए उन्मादः स्यान्न किमर्थं

ए जानीते हि न हा

ओ -- हत् ए नु मन्ता न हा

हत् ए नु मन्ता न हा ---- (०४)

रचयिता -

डा. रुरुकुमारमहापात्रः (अध्यापकः)
राष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः, तिरुपति:

